

9/2013

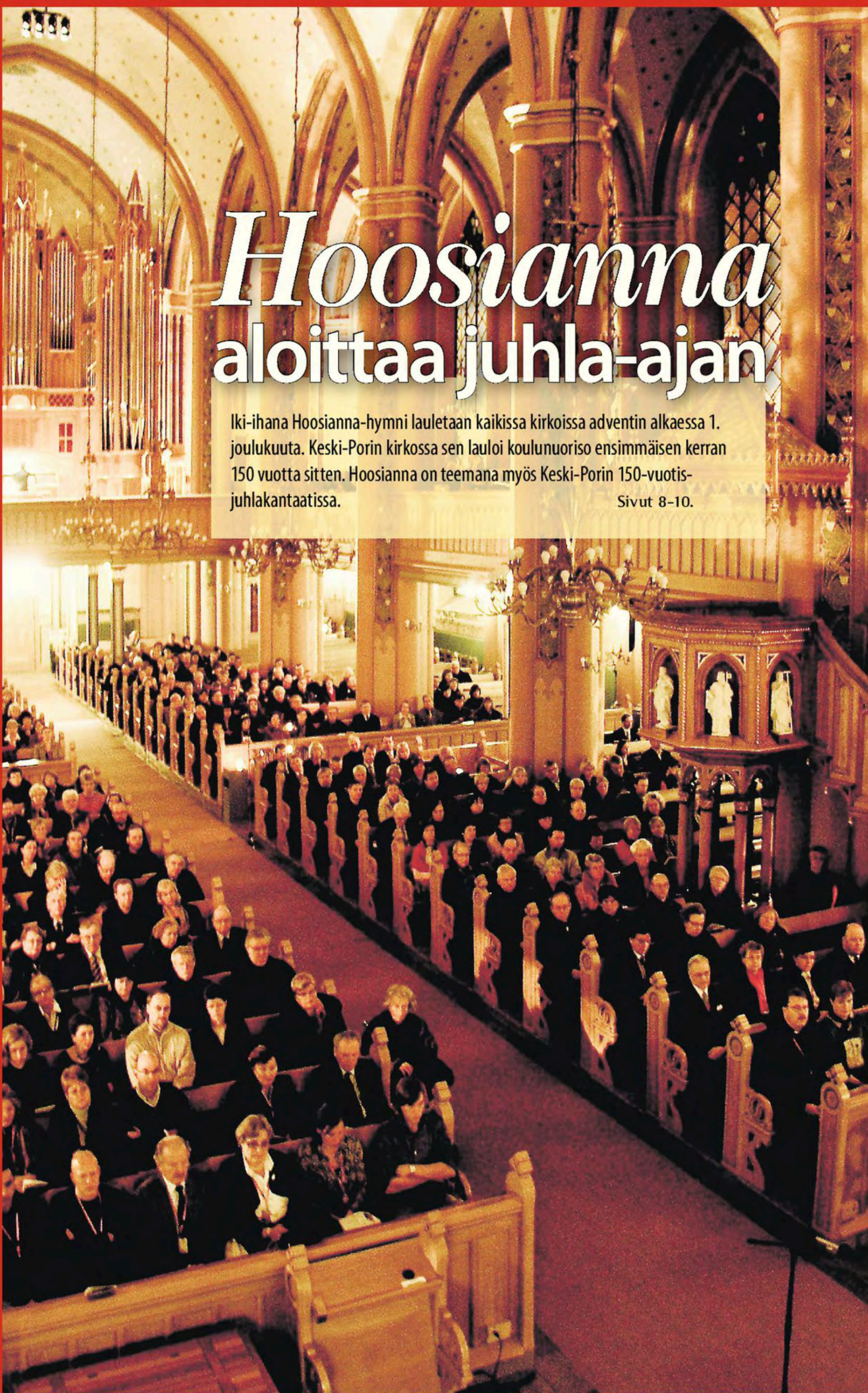
Porin Kirkkosanomat

Kauneimmat joululaulut ja joulukirkot, ajat ja paikat löytyvät sivuilta 4 – 5.

Hoosianna aloittaa juhla-ajan

Iki-ihana Hoosianna-hymni lauletaan kaikissa kirkoissa adventin alkaessa 1. joulukuuta. Keski-Porin kirkossa sen lauloi koulunuoriso ensimmäisen kerran 150 vuotta sitten. Hoosianna on teemana myös Keski-Porin 150-vuotis-juhlakantaatissa.

Sivut 8-10.

Vaellus vie jouluun, sivu 11. Jouluradio soi adventista loppiaiseen, sivu 14.

21.11.2013

Hoosianna-kirkko

Uusi kirkkovuosi aloitetaan Hoosianna-hymnillä 1.adventtina. Varsin juhlallinen oli se 3.12.1863 pidetty iltakirkko, jossa ensimmäisen kerran silloisessa Porin kirkossa laulettiin Hoosiannaa. Olihan Porin palon jälkeisen jälleenrakennuksen myötä saatu rakennetuksi uusi tiilinen katedraali.

Kirkon rakentamiseen eri tavoin oli osallistunut suuri osa silloisista porilaisista. Esi-isät tekivät hienoa työtä. Nykyisin hiukan vierastetaan nimitystä Porin kirkko, joka Keski-Porin kirkko oli sata vuotta. Nimi on historiallisesti perusteltu, olihan se palaneen Porin kirkon seuraajaksi rakennettu. Seurakuntajaon voimaan tultua 1963 Porin kirkkojen niminä alettiin käyttää seurakuntien nimistä johdettuja muotoja.

Päitsi Hoosianna-kirkko, on Keski-Porin kirkko itselleni myös joulukirkko. Kun pimeänä vuoden aikana istuu jouluisissa tilaisuuksissa kattoon maalatun tähtitaivaan alla, tuntuu, että milloin tahansa enkelikuoro voisi ilmaantua laulamaan Jumalan kunniata, kuten ensimmäisenä jouluyönä.

Adventti ja joulu puhuvat Jumalan avusta ihmisille. Jo rakennuksina kirkot, Porissakin kaikki kirkkorakennukset, muistuttavat kristillisestä toivosta. Kirkot ovatkin eräänlaisia kristinuskon maamerkkejä, joiden merkitys korostuu siellä, missä kristillinen usko ei ole valtauskonto.

Adventinaikana saamme kokoon tukea Jumalan apua pyytämään ja kokemaan. Tervetuloa kirkkoon!

Kari Erkkola
päätoimittaja
kari.erkkola@evl.fi

s u o j a t i e

Adventin aikaan tiivistyy koko kristinusko

Kirkkovuoden ensimmäinen pyhä viittaa jo pääsiäiseen.

si sitten tuonpuoleisen verhon taakse. Nyt hän on luonamme hengellisenä, aineettomana todellisuutena, jonka ihmisen ottaa vastaan uskolla.

Monta lähelle tulemisen tapaa

Kirkkovuoden alkuun sijoittuu neljä adventtisunnuntaita. Sana adventti tarkoittaa tulemistä. Adventtajan pyhin puhutaan erilaisista tavoista, joilla Jumala tulee ihmisten luokse.

Kynttiläliekit lisääntyvät, kun joulu lähestyy. Ensimmäisen kynttilän saa sytyttää 1. joulukuuta.

Kirkkovuosi alkaa ensimmäisestä adventista. Päivän Raamatun tekstissä kerrotaan, kuinka Jeesus ratsasti aasilla Jerusalemin kaupunkiin, jonka väki otti hänet riemuiten vastaan. Jeesuksessa nähtiin Jumalan lähettämä kuningas, joka tuo viimein rauhan maahan. Tässä on pähkinänkuoressa koko kristinuskon idea. Tuonpuoleinen, ihmiselle täysin käsittämätön Jumala, laskeutuu ihmisen tasolle. Hän muuntuu sellaiseen muotoon, jossa ihmisen tajuaa hänet Luojaan ja ystäväkseen. Aavistaessaan jumalallisen läsnäolon ihminen kokee syvää rauhaa ja tuntuu elämän tarkoituksesta.

Jumala tulee ihmisen lähelle toisen persoonansa, Pojan kautta. Jumalan Pojan ihmiseksi tuleminen muodostaa eräänlaisen kontaktipinnan, jonka kautta ihminen voi tulla yhtey-

teen itseään paljon suuremman todellisuuden kanssa. Siksi kristinusko saa nimensä hänestä. Kristus tuo ihmisen uskon yhteyteen kolmiyhteisen Jumalan kanssa.

Adventti ja pääsiäinen kuuluvat yhteen

Jeesuksen suosio ei kuitenkaan kestänyt kauan. Vietettyään Jerusalemissa muutaman päivän hänet pidätettiin ja surmattiin. Kaikki eivät sittenkään nähneet Jeesuksessa Jumalan lähettämää auttajaa.

Näin kirkkovuoden ensimmäinen pyhä viittaa jo pääsiäiseen, Jumalan Pojan kuolemaan ja ylösnousemukseen. Molemmat kuuluvat yhteen, inkarnaatio ja ylösnousemus. Poika tuli ihmiseksi ihmisten keskelle, mutta pala-

Hän tulee ihmiseksi Pojassaan. Hän täyttää ihmisydämen perimmäisen kaipauksen. Hän puhuttelee hengellisen julistuksen ja sakramenttien kautta. Hän tulee kuolonuneen nukkuvien luo ja ottaa heidän sielunsa vastaan. Maailmanhistorian lopussa koko luomakunta avautuu uudelleen yhteyteen Luojaansa kanssa.

KARI KUULA
TEOLOGIAN TOHTORI, TIETOKIRJAILIJA
Lähde: Kirkon tiedotuskeskus

Ensimmäistä adventtisunnuntaita vietetään 1. päivänä joulukuuta.

Raiho Salmijärvi

Korttien kirjoittamien on nostalginen hetki. Siinä on iloa ja haiketta. Todennäköisesti kirjoitusessio jää tälläkin kertaa viime tipaan. Ollisikohan syytä hankkia enkelipostimerkkien lisäksi heti satsi 20 sentin lisämerkkejä, ettei niitä tarvitsisi erikseen jonottaa, kun viimeinen joulukorttien postituspäivä menee ohi.

MAIJA-LEENA SEPPÄLÄ
PORIN SEURAKUNTIEN TIEDOTUSPÄÄLLIKÖ

Porin Kirkkosanommat

Julkaisija: Porin evankelis-luterilainen seurakuntayhtymä. **Päätoimittaja:** Kari Erkkola. **Toimitussihteeri:** Maija-Leena Seppälä. **Toimitusneuvosto:** Porin seurakuntien viestinnän neuvottelukunta. **Osoite:** Hallituskatu 9 b, 28100 Pori. **Puhelin:** 0400 309 815. **Internet:** www.porievli.fi. **Sähköposti:** tiedotus@porievli.fi **Kustantaja:** Kotimaa Oy, PL 279, 00181 Helsinki. **Jakelu:** Itella posti oy. Jakeluhuomautukset Itellalle. **Ilmoitusmyynti:** Jaana Mehtälä, p. 020 754 2309, 040 509 4962, faksi 020 754 2343. **Yksitystilaus:** 8 euroa vuosikerta. **Seuraava numero ilmestyy 12.12.2013**

Budjetti perustyyöhön

Porin seurakuntien käyttömenot ovat vuoden 2014 budjettiesityksessä 16,1 miljoonaa euroa.

Porin seurakuntien 2014 talousarvio on koottu sitkeästi keväästä alkaen. Yhteisen kirkkoneuvoston ohjeistuksen on ollut tulojen ja menojen tasapainottaminen. Yhteinen kirkkovaltuusto saa 4. joulukuuta käsiteltäväkseen budjettiesityksen, jossa käyttötulojen ja -tulojen 16,1 miljoonaa euroa. Tasapainoon on päästy menojen ja sopeuttamalla. Toimintakuluja on prosentin korotus kuluvaan vuoteen verrattuna. Seurakuntien toimintamäärärahoja ei ole vähennetty, vaan säästöjä on haettu muun muassa kiinteistötoimesta. Myös virkoja on täytetty.

Tuloista noin 84 prosenttia on verotuloja. 15,9 miljoonaa euron verotuloarviossa on kasvua 0,7 prosenttia kuluvaan vuoteen verrattuna. Veroprosentti on ennallaan eli 1,5.

Pääosa henkilöstömenoja

Noin 16 miljoonaa euron käyttömenoista on paikalliseurakuntien ja yhteisen seurakun-

tatyön osuus 10,2 miljoonaa euroa – eli noin 63 prosenttia kaikista menoista.

Viidennessä menoissa, 3,2 miljoonaa euroa ovat kiinteistötoimen käyttömenot. Hautausuonien osuus on 1,5 miljoonaa euroa, noin kymmenen prosenttia menoista. Hallintokulujen osuus menoista on 1,1, miljoonaa eli seitsemän prosenttia kaikista menoista.

Seurakuntatyö tarvitsee tekijänsä. Talousarvioesityksessä henkilöstömenot ovat 68,5 prosenttia käyttötulojen menoista. Jos käytettävissä olisi kolme euroa, menisi niistä kaksi henkilöstömenoisiin.

Porin seurakunnissa on noin 220 työntekijää, joista kymmenkunta on osa-aikaista. Seurakuntatyössä on 130 henkilöä, kiinteistöpalveluissa ja leirikeskuksissa on 40 työntekijää, erilaisissa hallinto- ja toimitusohjeissa 35 ja hautausmaalla 15 henkilöä.

Investoinnit pienenevät

Investointeja on budjettiesityksessä ensi vuodelle 857 000 euroa. Käppärän hautausmaan ison kappelin peruskorjaus valmistuu kuluvaan vuoteen puolella. Peruskorjauksen vuoksi investointitaso on tänä vuonna keskimääräistä korkeampi 1,9 miljoonaa euroa.

Ensi vuodeksi investointeja on tuloissa hautausmailla: krematorion uunin muurauksen ja Käppärän hautausmaan huoltorakennuksen parantamiseen sekä Noormar-

kun hautausmaan konehankintaan. Lisäksi varaudutaan muun muassa Toejoen pappilan korjauksiin.

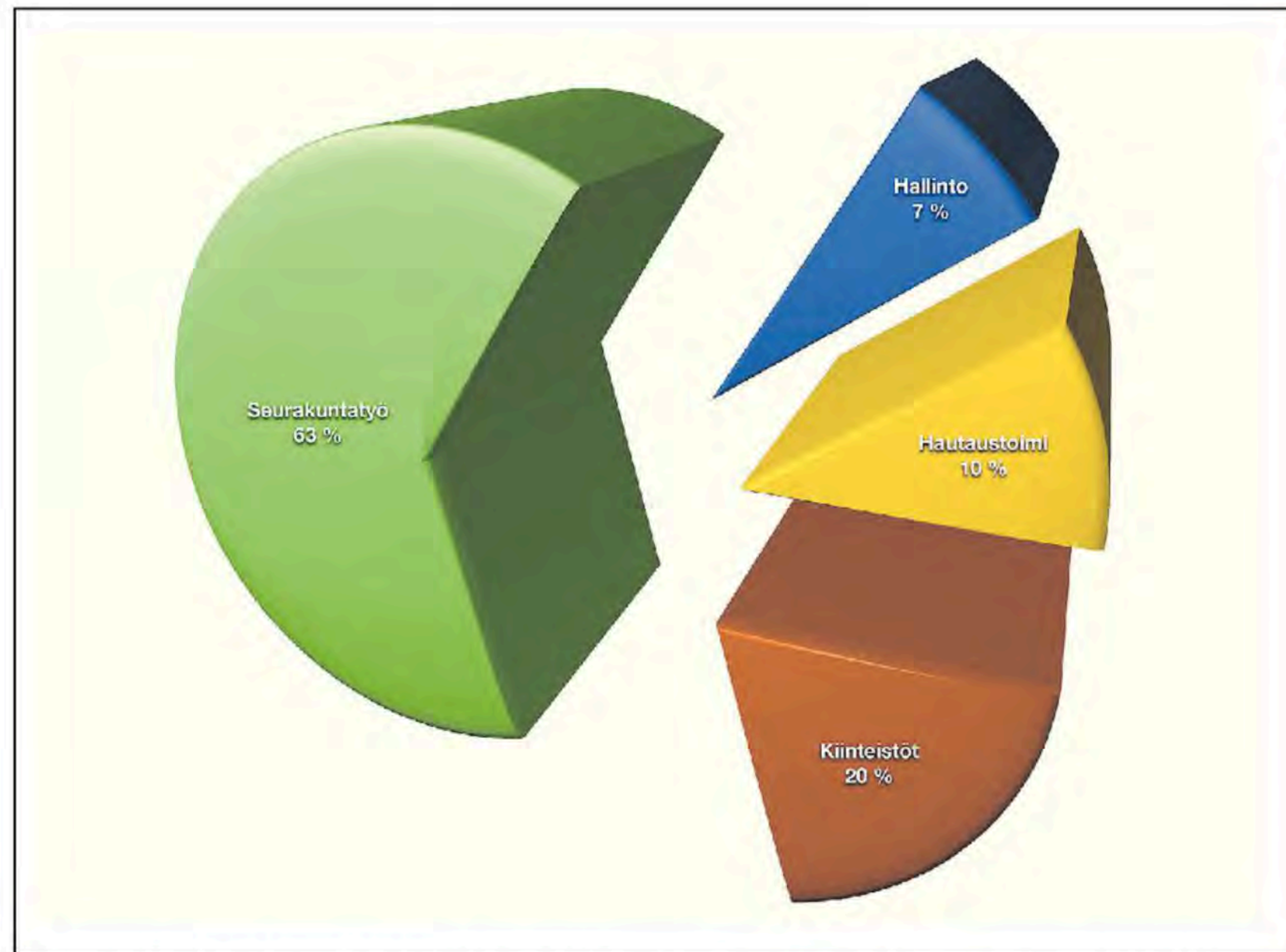
Porin seurakuntayhtymällä on 38 kiinteistöä, 44 osakehuoneistoa ja kuusi vuokratilaa. Budjetin säästöpainotus kohdistuu erityisesti kiinteistöpuolelle. Kiinteistöjen määrän pitäisi pienentyä vuosittain.

Lokakuun kokouksessaan Porin seurakuntayhtymän yhteinen kirkkoneuvosto päätti, että Lampinjärven rannalla sijaitseva Onnenkallion leirikeskus pannaan myyntiin. Myyntiin päädyttiin, koska Silokallion kuresikeskuksen ja Junnilan leirikeskuksen tilat riittävät kaikkien Porin seurakuntien leiritoimintaan.

Onnenkallio tuli Noormarkku-liitoksen kautta Porin seurakuntayhtymään. Leirikeskusta on rakennettu vaiheittain vuosina 1976 – 1984, majoitustiloja on 60 henkilöä. Siellä on järjestetty muun muassa Noormarkun seurakunnan rippikoululeirit. Onnenkallion leirikeskus pidetään kuitenkin kesäkauden 2014 ajan, joten myynti toteutuu aikaisintaan syyskuussa 2014.

MAIJA-LEENA SEPPÄLÄ

Yhteinen kirkkovaltuusto päättää 2014 budjetista 4. joulukuuta.

Budjettiesityksessä seurakuntatyöhön kuluu lähes kaksi kolmannesta menoista eli 10,2 miljoonaa euroa. Tuloista 84 prosenttia kertyy veroista. Arvio ensi vuodelle on lähes 16 miljoonaa euroa.

Yhteisöverot yhteiskunnallisiin tehtäviin

Kirkkohallitus on antanut valtiovarainministeriölle lausunnon hallituksen esityksestä, joka koskee veronsaajaryhmien yhteisöveron jako-osuuksia vuosina 2014–2016.

Kirkkohallitus pitää esitystä perustelluna siltä osin, kun tavoitteena on kompensoida kirkolle verotuksiin tehtävistä muutoksista aiheutuvat verotuottomuutokset. Ehdotetuilla jako-osuuksilla ei

kuitenkaan kateta seurakunnille säädettyjen yhteiskunnallisten tehtävien nettomenot.

Seurakunnille annettuja yhteiskunnallisia tehtäviä ovat hautausmaiden ylläpito sekä vanhoihin kirkonkirjoihin sisältyvien väestötietojen ylläpito ja tietojen luovutukseen liittyvät tehtävät. Lisäksi seurakunnat ylläpitävät merkittävää kansallista kulttuuriperintöä. Vuon-

na 2012 tehtävistä aiheutuneet nettomenot olivat 139 miljoonaa euroa verrattuna kirkon saamaan 96 miljoonaa euron yhteisöveron jako-osuuteen. Pelkästään hautausuonien kulut olivat 13 miljoonaa euroa.

KIRKON TIEDOTUSKESKUS

Hautainhoitorahaston tulot hoitosopimuksista

Porin kirkkovaltuutetut päättävät 4. joulukuuta budjetitikkokokouksessaan myös hautainhoitorahaston ensi vuoden talousarviosta.

Esityksen mukaan henkilöstömäärä pysyisi ennallaan eli hautojen hoidossa olisi 19 työntekijää. Kausityöntekijöiden palkoista on budjetoitu 61 prosenttia seurakuntayhtymän hautauspalveluihin ja loput hautainhoitorahastoon.

Hautainhoitorahastolla on noin 2000 pitkäaikaista hoitosopimusta ja 1200 kesähoitosopimusta. Hautainhoitorahaston vuosibudjetti on noin 400 000 euroa.

USKO HYVÄN TEKEMISEEN

SEURAKUNTAVAALIT 2014

Seurakuntavaalit vuoden kuluttua

Suomen evl. kirkko valitsee uudet luottamushenkilöt nelivuotiskaudelle vuoden kuluttua marraskuussa. Seurakuntavaalien vaalipäivä on isänpäivä eli 9.11.2014.

Porissa valitaan yhteinen kirkkovaltuusto ja paikalliseurakuntien työtä johtavat seurakuntaneuvostot. Vuoden 2015 alusta Porissa on viisi paikalliseurakuntaa: Keski-Pori, Länsi-Pori, Meri-Pori, Noormarkku ja Porin Teljä. Joka seurakunnassa järjestetään oma vaalinsa. Ehdokasasetteluun valmistaudutaan jo kevätkaudella.

Vuoden 2014 vaalien teemaksi on valittu "Usko hyvän tekemiseen". Vaalikampanja nostaa esille kirkon toiminta ja osallistuu keskusteluun elämästä, arvosta sekä kirkosta. Tutkimuksen mukaan kirkon ja seurakuntien monipuolinen hyvän tekeminen on yksi tärkeimmistä syistä kuulua kirkkoon.

Tulevan nelivuotiskauden iso kysymys on kirkon rakennemuutos. Seurakuntien talous tiukkenee, ja jäsenmäärät ovat pienentyneet. Tulevaisuudessa seurakuntien päättäjät joutuvat yhä useammin tekemään valintoja monien hyvien asioiden välillä. Seurakuntatyötä joudutaan organisoimaan uudella tavalla. Valitut luottamushenkilöt ovat avainasemassa tekemässä päätöksiä paikallistasolla.

Seurakuntavaalit ovat toistaiseksi ainoa valtakunnallinen vaali, jossa jo 16-vuotiailla on äänioikeus.

Seurakuntavaalit jatkossa yksipäiväiset

Kirkolliskokous hyväksyi 8. marraskuuta istunnossaan kirkkohallituksen esityksen yksipäiväisistä seurakuntavaaleista.

Aiemmin seurakunnat ovat saaneet päättää, pidetäänkö vaali yksi- vai kaksipäiväisenä. Kirkolliskokous katsoi, että ennakkoon nestymahdollisuus varmistaa osaltaan ääni-oikeuden käyttämisen ja piti hyvänä ratkaisuna, että vaali on jatkossa yksipäiväinen.

Koska säännösmuutos koskee kirkkokola, asia vaatii vielä eduskunnan hyväksynnän. Jos asia etenee eduskunnassa toivotusti, yksipäiväinen vaali on mahdollinen jo seuraavissa, vuoden 2014 seurakuntavaaleissa.

Naisten Pankki 6 miljoonaan

Naisten Pankki on saavuttanut uuden ennätyksen. Kehitysmäiden naisten yrittäjyyden ja toimeentulon kehittämiseksi on kerätty nyt yli kuusi miljoonaa euroa.

Naisten Pankilla on tällä hetkellä 1373 osakasta ja 3444 bisnesenkeliä. Bisnesenkeli ovat sitoutuneet säännölliseen lahjoittamiseen. Naisten Pankin verkostossa on eri puolilla Suomea mukana yli 3000 vapaaehtoista. Toimintaa on 34 paikkakunnalla yli 40:ssä eri ryhmässä. Porin alueen yhteyshenkilö on Iloa Wessman. Sähköposti naistenpankkipori@gmail.com.

Naisten Pankin rahastoa hallinnoi ja hankkeiden toteuttamisesta vastaa Kirkon Ulkomaanapu.

Juhlamieltä joululaulutilaisuuksista

Kauneimmat Joululaulut Porissa

Sunnuntai 1.12.

Ahlaisten kirkko klo 18

Keskiviikko 4.12.

Ruosniemen kirkko lasten Kauneimmat Joululaulut klo 10, Elina Virta-laine, lapsityöntekijät, Ruosniemen koululaiset, perhekerholaiset

Sunnuntai 8.12.

Viasveden Mäntypirtti klo 14, kahvi 13.30
Pinomäen koulu klo 15, Noora Tapiainen
Väinölä kirkko Lasten Kauneimmat joululaulut klo 16, Pia Ylitalo-Maunula, Janne Peltö-Piri, Ilkka Riihimäki, Noora Tapiainen
Keski-Porin kirkko klo 18, Kari Erkkola, Vaskikvartetti, Juhani Romppanen
Länsi-Porin kirkko klo 18
Teljän kirkko klo 18, Hanna Salminen, Teljän Kirkkokuoro, Jarkko Willman

Tiistai 10.12.

Lyttylän rukoushuone klo 18, Tuija Kruus, arpajaiset
Seurakuntakeskus de vackrastr julängerna kl 18

Keskiviikko 11.12.

Mummun Kamari, diakoniaväen Kauneimmat Joululaulut klo 13
Serafiinan kerho, Antinkatu 22, klo 13, Marketta Lehto
Länsi-Porin kirkko lasten Kauneimmat Joululaulut 18
Sampolan kerho, Puhurintie 10 klo 18, Marko Koskinen, Silja-Maaria Kavasto, Marja-Terttu Sundell
Reposaaren kirkko klo 18

Torstai 12.12.

Mäntyluodon koulu klo 18
Preiviikin kirkko klo 18, kahvi 17.30
Toejen pappila klo 18.30, Marketta Lehto, kahvi ja arpajaiset klo 18

Perjantai 13.12.

Keski-Porin kirkko de vackrastr julängerna och Luciakröning kl 16.30

Sunnuntai 15.12.

Pihlavan kirkko klo 14
Hopeaharju klo 15
Kellahden koulu klo 15
Keski-Porin kirkko lasten Kauneimmat Joululaulut klo 15
Martintalo klo 15, Silja-Maaria Kavasto, Pia Ylitalo-Maunula
Lampin koulu klo 17
Metsäkappeli klo 16 ja klo 18
Lassilan kirkko klo 18, joulukahvit
Keski-Porin kirkko klo 18
Teljän kirkko klo 18, Teljän Kamarikuoro, Marko Koskinen, Kaisa Huhtala

Maanantai 16.12.

Olotupa klo 13

Keskiviikko 18.12.

Noormarkun kirkko klo 18

Torstai 19.12.

Pietniemen seurakuntatalo klo 18

Sunnuntai 22.12.

Pormestariluodon seurakuntakoti klo 13
Lattomerén kirkko klo 15
Ruosniemen kirkko klo 15
Pihlavan kirkko, lasten kauneimmat joululaulut klo 17
Noormarkun kirkko klo 18, Missiokouro

Loppiainen 6.1.

Esivallankatu 6 klo 15 loppiaisen Kauneimmat joululaulut
Seurakuntakeskus klo 15

"Taivas yllissäin" kuuluu Leelo Lippingin suosikkilauluihin.

Raino Salminen

Kauneimmat joululaulut kajahtavat jälleen

Yhteislaulutilaisuuksissa voi laulaa sydämen-
sä kyllyydestä. Porissa on adventista loppia-
aiseen nelisenkymmentä Kauneimmat Jou-
lulaulut -tilaisuutta.

Kauneimmat Joululaulut -tilaisuudesta on tul-
lut monelle suomalaiselle jo perinne, joka auttaa
virittämään joulun tunnelmaan. Osallistumal-
la Kauneimmat Joululaulut -tilaisuuteen saa hy-
vän mielen itselleen, mutta samalla voi tehdä hy-
vää myös kaukaiselle lähimmäiselle. Laulutilai-
suuksissa kerätään kolehti Lähetysseuran ulko-
maisen työn tukemiseksi, tänä vuonna erityises-
ti vammaisten lasten oikeuksien edistämiseksi.
Tämän vuoden Kauneimmat Joululaulut -vihosta
löytyy ensimmäistä kertaa viittomakielinen kap-
pale "Jouluyö, juhlayö".

Viime vuonna tilaisuuksissa kerätyt kolehdit
sekä valtakunnallinen joulukeräys tuottivat yh-
teensä yli miljoona euroa.

Suomen Lähetysseuran vuonna 1973 hiljaista 3.
adventtisunnuntaita varten ideoimasta joululau-
lutapahtumasta on tullut olennainen osa suoma-
laisia joulunviettotapoja.

Kauneimmat Joululaulut on osallistujamääräl-
tään Suomen suurin vuotuinen musiikkitapahtu-
ma, ja se yli 40-vuotosen historiansa aikana kas-
vanut valtakunnallisesti koko kansaa joulun alla
kirkkoihin kokoavaksi suomalaisiksi jouluperin-
teeksi. Kauneimpia Joululauluja kokoonnutvat lau-
lamaan myös ulkosuomalaiset eri puolilla maa-
ilmaa.

Palkittu laulutapahtuma

Vastuullinen Lahjoittaminen ry palkitsi Kau-
neimmat Joululaulut valtakunnallisella Vuoden
2012 varainhankintateko -palkinnolla. Peruste-
luissa painotettiin Kauneimpien Joululaulujen
positiivista ja perinteistä luonnetta sekä sen ky-
kyä uusiutua.

Kirkon kulttuuripalkinto 2012 myönnettiin
Suomen Lähetysseuran Kauneimmat Joululaulut
-tapahtumalle. Perusteluina palkinnon myöntä-
miselle oli pitkäjänteinen kristillisen jouluperin-
teen siirtäminen sukupolvelta toiselle sekä yhteis-
laulun ja suomalaisen kulttuurin tukeminen.

Joululaulusuosikit

Tämän vuoden Kauneimmat Joululaulut -vihko-
nen pitää sisällään 23 joululaulua. Ihmiset ovat jo
usean vuoden ajan saaneet äänestää Kauneinta
joululaulua, ja näin vaikuttaa seuraavan vuoden
joululauluvihon sisältöön. Viime vuonna äänestä-
neiden suosikit olivat Sydämeeni joulun teen, Var-
puren jouluaamuna ja Tulokoon joulu.

Musiikki tulee ensin

— Tutustun lauluihin ensisijaisesti musiikin –
melodian, rytmin ja harmonian – kautta. Sanat
avautuvat vasta sen jälkeen, Länsi-Porin seura-
kunnan kanttori Leelo Lipping kuvailee.

Lippingin mielestä jouluna on kiva laulaa jo
lapsuudesta tuttuja, perinteisiä joululauluja. Tä-
män vuoden Kauneimmat Joululaulut -vihosta pe-
rinteisten joululaulujen yksi suosikki on En etsi
valtaa, loistoa.

— Sibeliuksen musiikki on vaikuttanut mi-
nuun aina, saan siitä vahvan tunnelatauksen, Lip-
ping kuvailee.

Muita suosikkeja ovat Heinillä härkien kauka-
lon ja Varpuren jouluaamuna.

— Pidän Heinillä härkien kaukalon -kappa-
leen ranskalaisesta melodiasta ja sanoista. Varpu-
nen jouluaamuna on vaikuttava erityisesti sanoi-
hin liittyvän surullisen syntytarinan takia, Lip-
ping miettii.

Uudempien laulujen joukosta Lippingin suo-
sikki on Taivas yllissäin.

— Antti Yrjölä soittamasta versiosta on tul-
lut johtamani sekakuoro Porin Laulajien joulu-
konserteissa jo perinne, Lipping hymyilee.

VAULA WRANG

Raino Salminen

Jouluaaton hartaudet ja joulukirkot

Aattohartaudet 24.12.

Käppärän iso kappeli klo 14
Metsäkappeli klo 14
Reposaaren kirkko, kaksi aattohartautta klo 14 ja klo 16
Ruosniemen kirkko klo 14.30
Lassilan kirkko klo 15
Martintalo klo 15
Noormarkun kirkko klo 15
Ahlaisten kirkko klo 16
Keski-Porin kirkko klo 16
Länsi-Porin kirkko klo 16
Pihlavan kirkko klo 16
Teljän kirkko klo 16

Lapsiperheiden aattohartaudet 24.12.

Metsäkappeli klo 12
Keski-Porin kirkko klo 12.30
Väinölä kirkko klo 13 "Seimen äärellä"

Julbön

Noormarkun kirkko klo 13
Keski-Porin kirkko klo 14.30

Yökirkot 24.12.

Metsäkappeli klo 21
Keski-Porin kirkko klo 22, jouluyön musiikkia
Noormarkun kirkko klo 22, jouluyön messu
Pihlavan kirkko klo 22
Teljän kirkko klo 22
Länsi-Porin kirkko klo 23

Joulukirkot 25.12.

Ahlaisten kirkko klo 7
Keski-Porin kirkko klo 8
Lassilan kirkko klo 8
Länsi-Porin kirkko klo 8
Noormarkun kirkko klo 8
Pihlavan kirkko klo 8
Reposaaren kirkko klo 8
Teljän kirkko klo 8
Ruosniemen kirkko klo 9
Väinölä kirkko klo 9
Lattomerén kirkko klo 10
Metsäkappeli klo 10
Mäntyluodon seurakuntakoti klo 12
Preiviikin kirkko klo 12
Jouluhartaudet: klo 10 Yyterin kylpylähotellin ranta
ja lintuvaen jouluhartaus klo 15 Etelärannan lintutornilla

Luther-näytelmää esitettiin Teljän kirkossa. Neljän esityspäivän aikana se sai 3 090 katsojaa.

Sanomaa ja gospelia

Radio Dei on kuulunut Satakunnassa kymmenen vuotta.

Jaana Pöllänen musisoi Radio Dein juhlassa.

Radio Dei on vuonna 1997 perustettu radiokanava. Se kertoo seurakuntien työstä ja tapahtumista, esittelee seurakunnissa palvelevia ihmisiä ja välittää jumalanpalveluksia, hartauksia ja raamattupetusta. Radio Dei antaa tilaa erilaisille näkemyksille, kirkkokunnille ja hengellisille suuntauksille.

Radio Dei on latinaa ja tarkoittaa Jumalan säteilyä. Tätä haluamme olla välittämässä ihmisille. Toivon, että Radio Dei voisi olla siltena seurakuntaan, lohduttaa yksinäisiä ja sairaita sekä murtaa muureja eri-ikäisten ihmisten välillä, kuvailee Radio Dein perustanut ja sitä edelleen johtava **Kirsi Rostamo**.

Tapasin Kirsi Rostamon NMKY:n seminaarissa Helsingissä maaliskuussa 2002, muistelee **Heikki Nummijärvi**, joka johti tuolloin

kansanedustajiin. Lähetimme vetoa Radio Dein puolesta ja pyysimme allekirjoitukset muun muassa piispa **Ilkka Kantolalta**, kaupunginjohtaja **Pekka Turuselta** ja monilta tunnetuilta henkilöiltä alueeltamme. Kaikki suhtautuivat yllättävänkin myönteisesti, muistelee Nummijärvi vuoden 2002 liikkeellelähettöä.

Radiotoimilupa saatiinkin. Ensimmäinen lähetys oli heinäkuun alussa 2003 Evankeliumijuhlilta Harjavallasta. Kuuluvuus oli kuitenkin pettymys. Tarvittiin vielä uusi lupakierros, jotta lähetin voitiin siirtää Porista Eurajoelle.

Toinen iso asia oli rahoituksen järjestäminen. Siihen tarvittiin yksityisiä, liikelaitoksia ja seurakuntia. Ohjelmien tekemistä varten perustettiin epävirallinen kansalaisaktiivisuuteen perustuva ohjelmatyöryhmä. Maakunnalliset ohjelmat alkoivat marraskuussa 2003. Radion kautta tavoitettiin myös niitä kristillisydestä kiinnostuneita, jotka eivät osallistu seurakunnan toimintaan.

Viiden vuoden toiminnan jälkeen Sydänääniä Satakunnasta -ohjelma lakkasi. Vapaaehtoisvoimin tehty viikoittainen ohjelma kävi ylivertaiseksi. Tosin jotkut halusivat viritellä sitä uudelleen, Nummijärvi kertoo.

Porin seurakuntayhtymä on ollut alusta asti mukana evl. seurakuntien tuottamassa Toivon päivä -lähetyskässä, se kuuluu edelleen Radio Deissa joka arkipäivä. Tiedottaa **Raino Salmijärven** "Päivän porilainen" on Toivon päivässä maanantaisin klo 16.40.

Radio Dein taajuus on 95,7 MHz.

Radio Dein kiitosjuhla

Radio Dei 10 vuotta Satakunnassa -kiitosjuhla pidetään Teljän kirkossa sunnuntaina 24.11. klo 14.

Mukana mm. muusikot **Jaana Pöllänen** ja **Ville Uusitalo**, Radio Deistä **Pekka Vaismaa**, Kristitty Yhdessä ry:n yhteyspäällikkö **Johanna Komonen** sekä Satakunnan

Kiitos tekijät ja kokijat

Lutherilta säilyneitä saarno- ja löytyy noin 2300 kappaletta. Näistä oitteita kuulumme, näimme ja koimme Martti Luther-vilkarju viinitarhassa näytelmässä Teljän kirkossa 27.-30. lokakuuta.

Kiitos kaikille, jotka olivat kanssamme monin eri tavoin valmistamassa ja esittämässä näytelmää.

Kiitos yleisölle, joka tuli runsaslukuisena paikalle seurakunnan juhlaan.

Kiitos yhteisöille, jotka tukivat esitystä.

TUULA PULKKINEN
PROJEKTIPÄÄLLIKKÖ

toiminnan alkuunpanijoihin kuuluu Heikki Nummijärvi.

Kahvitarjoilu. Vapaa pääsy.

Luonto koristelee metsähautausmaan

Porin metsähautausmaa on ainutlaatuinen koko Suomessa. Johanna Jokinen kiittelee porilaisten ennakkoluulottomuutta, kun luononläheinen hautausmaa on saatu jo neljännen vuosikauden jälkeen.

Metsähautausmaalla hauta ei välttämättä vaadi hoitoa.

Porin metsähautausmaalla on pinta-alaa melkein 40 hehtaaria. Suurin osa siitä on tavallista metsämaata ja vain pieni osa on hautakortteleita. Hautausmaalla on hiljaista ja rauhallista, äänet eivät kuulu edes läheiseltä Mäntyluodontieltä.

Laaja alue on rajattu kuusi-isutuksilla, Mäntyluodontien varressa kulkee maavalli. Koko tämä alue on hautausmaata. Jokamiehen oikeudet eivät tänne ulotu, kertoo työnjohtaja **Johanna Jokinen**.

Kuusi-aita on paikoin matalaa, kuuselle ei kaikenlainen kasvupohja kelpaa. Metsäaluetta hoidetaan kuten muutakin metsää eli harvennetaan liian tiheitä paikkoja, muuten kasvuvoima hiipuu.

Johanna Jokinen on koulutukseltaan metsätalousinsinööri, pääosa töistä liittyy kuitenkin hautausjärjestelyihin. Metsähautausmaan lisäksi hänen työmaataan ovat Ahlaisten, Noormarkun, Lassilan ja Reposaaren hautausmaat. Joskus on päiviä, että asioita kertyy joka hautausmaalle. Silloin ajamista riittää.

Hänen vastuullaan ovat myös Porin seurakuntayhtymän metsät, joita on noin 300 hehtaaria.

Pidän niitä silmällä, 300 hehtaaria ei ole kovin paljon.

Metsähautausmaallakin haravoidaan

Hautausmaiden kunnossapidossa kevät ja syys ovat kiireisiä. Siivottavaa riittää metsähautausmaallakin.

Metsähautausmaallakin haravoidaan. Neulasia, käpyjä ja oksia siistitään käytäviltä. Metsäpoh-

Metsähautausmaan kappelissa järjestetään muun muassa kauneimmat joululaulut -tilaisuus, joululaaton hartaushetki ja joulukirkko.

jassa ne eivät haittaa, mutta käytävillä niitä ei voi jättää.

Kaikkialta hautausmailtamme kerätään joka kevät kuutiottain kynttiläjäätettä. Periaatteessa kynttilän tuojan pitäisi huolehtia hautakynttilöiden muovit ja metallit pois, mutta ei tämä käytännös-

säätönsä ja rajoituksensa. Kynttilöitä ei voi polttaa kesäaikana metsäpalovaaran vuoksi. Talvella kuitenkin lyhyt ja suositeltava paikka kynttilälle, varsinkin jos hautakynttilän pois vieminen unohtuu.

Hän muistuttaa vielä, ettei mitään sarkyvää saa tuoda, kynttilää ei myöskään voi laittaa muistomerkkin päälle. Viime aikoina yleistyneet led-kynttilät eivät kuulu hautausmaan jäteastioihin, sillä niiden sisältämät paristot ovat ongelmajätettä, jotka omaisten tulee itse toimittaa ongelmajätteenkäsittelyyn. Käytettyjä paristoja vastaanotetaan mm. kyseisiä tuotteita myyvissä liikkeissä.

Luonto koristaa

Lumipeite suojaa kauniista metsäpohjaa ja hautakumpuja. Talvisil- la hautausmaakäynnillä ei lunta kannata lapioida haudalta pois, vaan antaa maan levätä lumen alla. Sammal kuolee, jos sen pinnalle tulee jäätä. Metsäpohja ei myöskään pidä talleamisesta. Muistomerkit onkin asetettu niin, että kukat ja kynttilät yltää laittamaan paikoilleen käytävältä käsin eikä varvikoon tarvitse astua.

Hautapaikan voi saada miltei tahansa Porin hautausmaasta, se ei ole sidottu esimerkiksi asuinpaikkaan. Joillekin on tärkeää päästä metsänrauhaan, jotkut haluavat perinteisimmille hautausmaalle. Hienoa, että meillä on vaihtoehtoja.

Metsähautausmaan kappeli on valoisa ja sen akustiikka on hyvä. Pihlavan seurakunta järjestää siellä esimerkiksi kirkkoiltoja. Jouluhartaudetkin ovat kohta ajankohtaisia.

MAIJA-LEENA SEPPÄLÄ

Tuo kortti joulukorttikolehtiin

Keski-Porin seurakunta järjestää Joulukorttikolehdiin jumalanpalveluksissa sunnuntaina 8. joulukuuta. Kortteja voi tuoda kolehtiin klo 10 Keski-Porin kirkossa ja klo 12 Porin seurakuntakodissa ja Ruosniemen kirkossa.

Kortti voi olla itse tehty tai ostettu. Korttiin pyydetään kirjoittamaan joulutervehdys, joka ovi olla esimerkiksi jouluvirren tai -laulun sana. Kortit viedään sairaalassa joulun viettävälle lähimmäisille.

Lisätietoa: Pirkko Heikkilä, p. 0400 309 833 ja Marja-Leena Silván, p. 0400 309 767.

Saksaan Lutherin ja Bachin merkeissä

Teljän seurakunta järjestää huhtikuussa 2014 matkan Keski-Saksaan. Matkaan lähdetään keskiviikkona 24. huhtikuuta Turun lentoasemalta Berliiniin. Matkalla vierailaan muun muassa Lutherin synnyinkaupungissa Eislebenissä, Erfurtin vanhassa kaupungissa, Weimarin idyllisessä pikkukaupungissa ja Bachin syntymäkaupungissa Eisenachissa sekä Leipzigissa, jonka musiikkidämää Bach muvasi. Luther vaikutti suuren osan elämästään Wittenbergissä, jonne tehdään 27.4. kokopäiväretki. Kotiinpaluu Berliinistä 28.4. Matkan hinta osallistujamäärän mukaan noin 1400 euroa. Lisätietoa ja ilmoittautuminen Anne-Marie Grundtén numeroon 050 520 4798 tai anne-marie.grundten@luukku.com.

Lahjoita joulumieli

Reposaaren seurakunnan kautta voi lahjoittaa joulumielen apua tarvitseville lapsiperheille. Joulupaketteihin voi lahjoittaa vaikkapa sukkiä, lapasia, hammastahnaa, karamelleja, piirustuspaperia, värikyniä ja leluja. Reposaaren pappilasta saa lankoja, jos haluaa itse neulaa villasukkia tai lapasia.

Lahjat tuodaan pappilaan diakonin vastaanottoaikana tai erikseen sovittuna aikana, numero 0400 309 752. Pappilassa pidetään myös yhteiset paketoititalkoot tiistaina 17. joulukuuta kello 17 alkaen. Talkooväelle kahvit kastamisen kera.

Olotuvalle vapaaehtoiseksi

Länsi-Porin seurakunnan Olotuvalle kaivataan lisää vapaaehtoisia kahvinkeittoon ja seurusteluun eri-ikäisten ihmisten kanssa. Olotupa löytyy Länsi-Porin liikekeskuksesta, katuosoite Ojuntie 2. Aukioloaika ti-pe 10-14. Tiedustelut Länsi-Porin vs. diakonissa **Kirsi Keskinen**, p. 0400 309 861

Kodin siunaus ensi kesänä?

Mu Pori o kaunis -yhteisö luo vuoden 2014 SuomiAreena -viikolle *Avaa oves, Pori!* -tapahtumasarjan, jonka tarkoituksena on avata porilaisia pihvoja ja koteja yleisölle.

Osana tapahtumaa on suunniteltu kodinsiunaustilaisuutta la 12.7.2014. Nytt etsitään sopivia ihmisiä, joiden kotona voisi toteuttaa pienimuotoisen kodinsiunaustilaisuuden. Jos siis haluat avata kotisi ovet, ota yhteyttä kristiina.tattari@muropiokaunis.fi.

SuomiAreenan teema on tulevana kesänä asuminen ja ympäristö. www.muropiokaunis.fi

Täydellistä hautausalan palvelua.
Kuljetukset kaikkialle. Muistotilailaudut, sidontatyöt.

Puh. (02) 635 1160
Vesa Viitala 050 569 3653

Hautausoimisto
ANJA VIITALA OY
Uusikoivuntie 40, PORI

LAHTISEN ☎ (02) 633 9339
PIKAPESU

Gallen-Kallielank. 13 Pori
• Kemialliset pesut
• Mattopesut
AVOINNA: ma-pe 9.30-17

www.kotimaa.fi

HAUTAKIVET
YM. KIVIALAN TYÖT
SUORAAN KIVIVEISTÄMÖLTÄ
KYLÄSÄÄRESTÄ
AK-KIVI
Kiviveistämöntie 39, 28760 Pori
puh. 02-6486075 www.ak-kivi.fi

Ilmoitusmyynti
Jaana Mehtälä
020 754 2309, 040 509 4962

Diakonialaitoksen LOUNAS- JA JUHLAPALVELU PIKANTTI

- erilaisten juhlien tarjottilat
- ruoat, kakut, suolaiset, makeat herkut tilauksesta
- kauniit vuokrattavat juhlatilat
- maittava lounas Pihlajasalissa joka arkipäivä klo 10.30-13

(02) 624 2251, 044 705 2251
Metsämiehenkatu 2, Pori

pikantti@pdl.fi
www.pdl.fi

Luotettavaa arjen apua, turvallista kotihoitoa
DIAGONIALAITOKSEN KOTIHOITOPALVELU

Viikon jokaisena päivänä, aamusta iltaan.

- perushoito, kodinhoito
- kotisairaanhoidot, verinäytteiden otto
- asiointi-, saatto-, kauppa- ja ulkoilapua

PORI & ULVILA (02) 624 2161
RAUMA (02) 822 6450
www.pdl.fi

Luotettavaa ja ammattitaitoista hautauspalvelua vuodesta 1918

Rantasen HAUTAUSTOIMISTO

Itäpuisto 12 Pori p. 02 6332 707 **www.rantasenhautausoimisto.fi**

Diakonialaitoksen Hautauspalvelut

Pori, Eteläpuisto 10 (02) 632 7011
Ulvila, Lauttaranta 5 (02) 538 9090
Harjavalta, Harjavallank. 15 (02) 674 1505
Ilkeajärven Jätkä 044 705 2272

Luvian Kukka (02) 558 1364
Noormarkun Kukkapaati (02) 548 4074
Merikarvia, Kukkakauppa Merihelmä 044 373 6046 **www.pdl.fi**

LÖYDÄ PIPLIAN LAHJAT

MISTÄ LÖYDÄT? PIPLIA
Hauskat piirroksot ovat täynnä jännittäviä yksityiskohtia, löydätkö ne? Isokokoisessa kirjassa on pahviset sivut. Soveltuu 2-7 -vuotiaille. ■ 14,90 € / KPL

SOINNUTETUT TASKUVIRSIKIRJAT
Kaikki virret ovat soinnutettuina omalla sivullaan. Mukana katekismus. Neljä kansivaihtoehtoa. ■ 12,90 € / KPL

UUSI FARKKURAAMATTU!
■ 24 € / KPL

Tutustu myös keskikokoisiin ja nahkakantisiin virsikirjoihin **www.pipliakauppa.fi**

Suomen Pipliseura | myynti 010 838 6520 | myynti@piplia.fi | **www.pipliakauppa.fi**

150 vuotiaan kirkon virstanpylväitä

Keski-Porin kirkko valmistui adventiksi 1863

1863

kirkko valmistuu. Ensimmäinen tilaisuus on 3.12.1863 klo 6 jälkeen puolenpäivän. Tilaisuudessa ruotupataljoonan torvisoittokunta soitti virsikoraalin, se myös säesti koulunuorison laulaman "Hoosiannan". Tilaisuus päättyi "Porilaisten marssiin".

1864

uudenvuoden päivänä 1.1.1864 kirkon vihki lääninrovasti Herman Hellen. Vihkiminen toimitettiin suomeksi. Sen jälkeen oli ensin suomenkielinen ja sitten ruotsinkielinen jumalanpalvelus. Vihkiäispäivänä paloi 500 kynttilää.

1872

valmistuivat J.A. Zachariassenilta Uudestakaupungista tilatut 29-äänikertaiset urut.

1898

sisäseinät maalattiin. August Krookin laatimat koristemaalaukset noudattavat vuosisadan vaihteen muotokieltä.

1917

kirkkopuisto uudelleen järjestettiin. Kirkkopuistoon oli heti kirkon valmistumisen jälkeen istutettu 350 puuta, mutta istutukset eivät kaikilta osilta onnistuneet.

1925

kirkkoon asennettiin Magnus Enckellin kolme lasimaalausta. Tämän jälkeen kirkon sisustus on pääosin nykyisen kaltainen. Vain urut ovat vaihtuneet ja altari on siirretty keskemälle. 1990-luvun peruskorjauksessa sameat ikkunalasit vaihdettiin kirkkaisiin, mikä vaikuttaa yleisilmeeseen.

1927

kirkkoon vaihdettiin Kangasalan urkutehtaan 45-äänikertaiset urut. Vanha urkufasadi ja 23 äänikertaa vanhoja pillejä säilytettiin.

1952

kirkkopuistoon valmistuu Aimo Tukiaisen veistämä Porin sankarihautojen muistomerkki.

1966

urut ovat nyt 50-äänikertaiset, nekin rakensi Kangasalan urkutehdas. Urkufasadikin vaihtui.

1995

alkaa Keski-Porin kirkon restaurointi. Lähtökohdaksi oli sekä alkuperäinen rakennusvaihe että myöhemmät kerrostumat.

1996

adventtjumalanpalveluksessa kirkko otettiin uudelleen käyttöön.

1998

samoin 1. adventtisuunnuntaina otetaan käyttöön uudet kirkkotekstiilit.

2006

toukokuussa puretaan kirkon urut, uudet rakennettiin urkuparvelle syksyn kuluessa.

2007

tuomiosuunnuntaina vihittiin käyttöön uudet 58. äänikertaiset Paschen Kiel Orgelbau -urut. Äänitöstyö oli kestänyt melkein koko vuoden. Urkujen fasadissa palattiin uusgoottilaiseen rakennustyyliin.

Miehet ristin päällä. Vuosiluku puuttuu.

Urut vuosina 1966 - 2006.

Kirkas lasi vaihdettiin ikkunarautuihin 1995-96 peruskorjauksessa

Lasimaalaukset asennettiin vuonna 1925. Sen jälkeen kirkon sisustus on pysynyt lähes ennallaan.

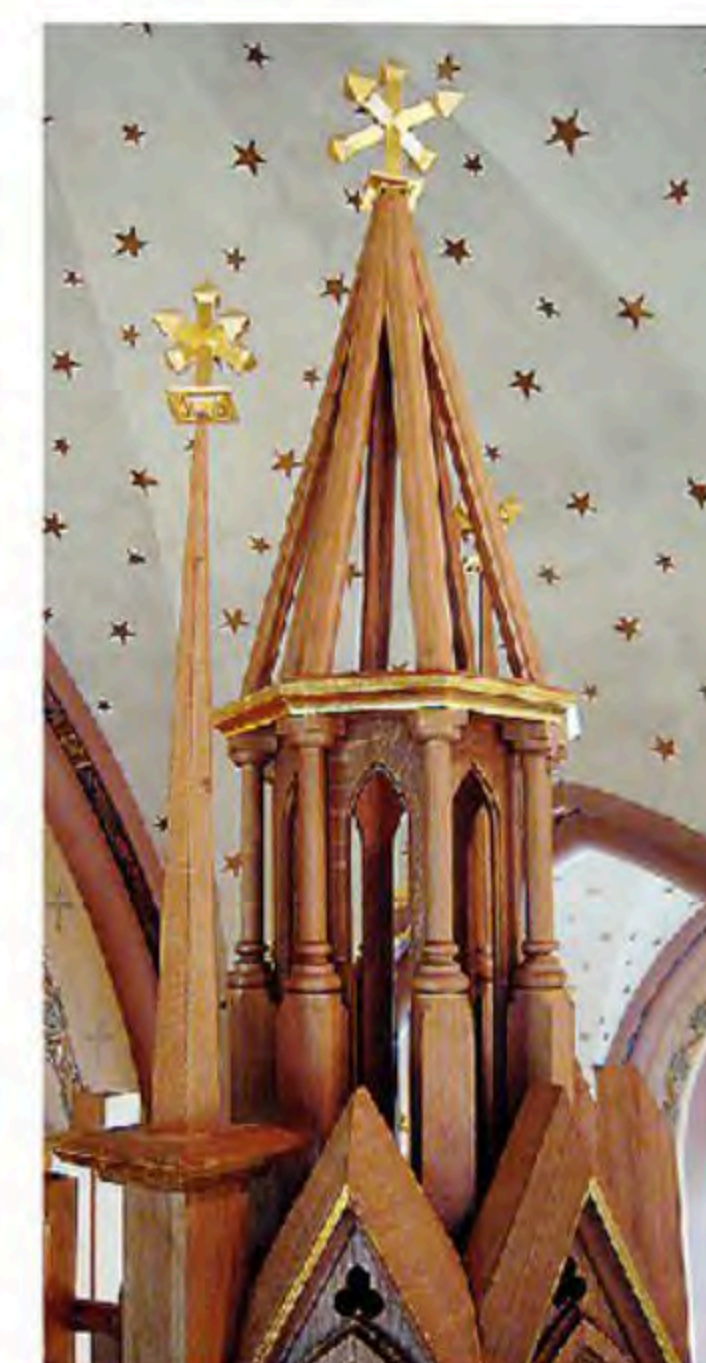
Kirkko hallitsee maisemaa. Uusi kirkonpaikka siirsi kaupungin painopistettä.

Altaritaulun maalasi R.W. Ekman.

Ikkuna on monta miehen mittaa.

Kattoholveissa loistaa 4092 tähteä.

Saarnatuolin apostoli Jaakob.

Ranskalais-romanttiset urut ja kirkon tyylin mukainen fasadi valmistuivat 2007.

Kirkon 1900-luvun alun mallissa säilynyt sisustus on harvinaisuus.

Tornihuone.

Tornikin lujittui 1990-luvun peruskorjauksessa.

Kuvat: Satakunnan Museo ja Porin seurakuntien kuva-arkisto.

Mittoja ja määriä Keski-Porin kirkosta

Keski-Porin kirkon rakentamisen alkoi 1859, se valmistui adventiksi 1863.

Edellinen kirkko oli tuhoutunut Porin palossa 1852, suunnitelmien uuden kirkon rakentamiseksi olivat olleet pitkällä jo ennen sitä. Porissa oli tuolloin noin 8000 asukasta.

Kirkkoa muurattiin kaksi vuot-

ta. Kirkkoon tarvittiin 1,8 miljoonaa tiiltä.

Kirkko on 65 metriä pitkä, korkeus 30 metriä.

Tornin risti on 72 metrin korkeudessa.

Valurautainen tornin huippu painaa 60 090 kg.

Vuosina 1995 - 1996 tehdyn pe-

ruskorjauksen jälkeen kirkkoon mahtuu 1700 henkeä.

Lehtiutinen 150 vuoden takaa kertoo, että "Göthiläiseen muotoon" rakennettuun kirkkoon mahtuu noin 5000 henkeä.

Kirkkosalin kattoholveissa tuikkii 4092 kullattua tähteä.

Keskipäivän rukoushetkillä on perinteitä

Keski-Porin kirkon juhluvuo-

den ajan on kirkossa pidetty joka arkipäivä kello 12 rukoushetki kotikaupungin ja Suomen puolesta. Ne alkoivat heti uudenvuoden päivän jälkeisenä arkena ja jatkuivat maanantaista perjantaihin vuoden viimeiseen päivään asti. Rukoushetket toimittivat pääasiassa vapaaehtoiset seurakuntalaiset.

Keskipäivän rukoushetkillä on perinteitä. Nykyisin Helsingissä asuva Aarre Veijalainen muistaa hyvin vastaavanlaiset rukoushetket 1960-luvulta.

— Niitä pidettiin kirkossa joka arkipäivä kello 12. Suomen tilanne

tuntui olevan vaakaaludalla syksyllä 1961 noottikriisin vuoksi. Huoli Suomesta puhutti myös kotiseuroissamme, ja päätimme rukoilla joka päivä Suomen kansan puolesta. Rukoushetket haluttiin pitää kirkossa. Muidenkin asioiden kuin Suomen puolesta rukoiltiin, mutta siitä se lähti.

Aarre Veijalainen oli tuolloin Rosenlewin tietokonekeskuksen päällikkö. Hänen työhuoneensa oli Yrjönkadulla Keski-Porin kirkkoa vastapäätä.

— Joka päivä marssin ruokautuntini aluksi Keski-Porin kirkkoon rukoushetkeen. Joskus meitä oli neljä tai viisi, toisinaan kym-

menkunta. Luin joitakin jakeita Raamatusta, sitten kokoonnuimme alttarin ympärille rukoilemaan. Aika moni rukoili ääneen, jotkut hiljaa itselleen. Oma päiväni jatkui niin, että lähdin työmaaruokalaan ja muut jäivät vielä kirkkoon, muistele Veijalainen.

Rukoushetkiä järjestettiin monta vuotta, ainakin elokuulle 1968, jolloin Veijalaiset muuttivat Porista. Jatkuivatko rukoushetket? Sitä Veijalainen ei tiedä, mutta on iloinen, että perinne on juhluvuodeksi elvytetty.

Kello 12 rukoushetket jatkuvat vuonna 2014 vapaamuotoisesti ilman päivystysvuoroja.

Kovassa tungoksessa osa kiilaa toisten ohi

Keski-Porin kirkon juhlakantaatin kokoonpano oli haaste säveltäjä Juhani Haapasalolle. Filharmonisen kuoron lisäksi mukana on lapsi- ja nuorisokuoro ja soittimina urut ja oboe.

Juhani Haapasalo sävelsi ensimmäisen adventin Keski-Porin kirkon

Järvenpäässä asuva kirkkomuusikko ja säveltäjä **Juhani Haapasalo**, 63, kertoo säveltäneensä melkein koko ikänsä. — Olin nelivuotias, kun huomasin, että pianosta löytyy kirkonkellojen intervalli. Sen jälkeen minun on ollut pakko luoda ja säveltää. Hänen ei ole tarvinnut säveltää pöytälaatikkoon. Kanttorin ammatin päätyminen takasi, että sävellyksiä myös esitettiin. Nuorena Haapasalo sävelsi työhönsä Järvenpään seurakunnan kanttorina. Myöhemmin on syntynyt paljon tilauksia. — Tilaus takaa, että sävellys esitetään ainakin kerran, Haapasalo myhäilee.

Hän arvelee, että Keski-Porin sävellystilauksen taustavaihtajana on ollut hänen entinen oppilaansa, urkuri **Juhani Romppanen**. Haapasalo on toiminut opettajana Sibelius-Akatemiassa yli kolmekymmentä vuotta. Hän on opettanut tuleville kantoreille improvisaatiota ja liturgista soittoa.

Kuinka teos täyttäisi tilan?

Sävellyksen tilaaja esittää yleensä toiveita ja reunaehtoja, niin tässäkin tapauksessa. Juhlakantaatti sijoitettiin ensimmäisen adventtisunnuntain iltaan, ja siksi hoosiannan piti tulla siihen jollain tavalla. Tietävästi hoosianna kaikui myös vasta valmistuneen kirkon ensimmäisessä tilaisuudessa 150 vuotta sitten. — Kantaatti on moniosainen sävellysteos samaan tapaan kuin sinfonia on soitinnusmusiikissa. Bachin kan-

taateissa on tuttuja koraaleja ja päivän evankeliumi. Kantaatin sooloissa tai aarioissa Bach tuo päivän sanoman oman aikansa kokemusmaailmaan. Keski-Porin kirkon juhlakantaattiin ei haluttu aarioita, vaan kuoron lisäksi lapsikuoro ja soitinmikset urut ja oboe. Jos tuo kokoonpano oli jo haaste, säveltäjä ei halunnut unohtaa toisaakaan haasteita.

— Keski-Porin kirkko on suuri, hieno tila. Sen akustiikka ja urut pitäisi saada toimimaan ja soimaan niin, että teos täyttää tilan. Lisäksi teokseen tarvitaan intiimimpiäkin piirteitä. Teoksen pitäisi antaa jokaiselle kuulijalle jotakin.

Miten mennyt ja nykyaika kohtaisivat?

Säveltäjälle jäi vapaus valita kantaatin tekstit. Hän halusi valita parhaat mahdolliset ja päätyi Raamatun klas-

sisiin teksteihin ja Messiaan tulon varmistumisen tunnelmiin: ”Iloitse suuresti, tytär Siion! Katso kuninkaasi tulee.” Tekstimotetti jatkaa samansävyisesti: ”Teidän on aika herätä unesta.” Kuorokantaattinsa koraaleiksi Haapasalo valitsi virret *Syvässä yössä viesti kiirii* ja *Iloitse morsian*. Pari vuotta sitten hän sävelsi viisi yksinlaulua piispa **Irja Askolan** teksteihin. Ne ovat peräisin hänen uusimmasta kirjastaan *Tie vie, pyhä kantaa* (Kirjapaja 2010). Haapasalo päätti säveltää adventtitekstin uudelleen kuorolle.

— Irja Askolan teksti vie katsomaan ensimmäisen adventin tapahtumia läsnäolijan silmin. Siellä on valtava tungos, jossa ”osa kiilaa ohi muiden, pienimpiään talletan”. Kansan keskellä leviää hoosianna-buoto, johon ihmiset liittyvät omalla laillaan ja omista elämäntilanteistaan käsin.

— Kirjailija myös projisoi aikaisemmin tapahtuneen nykyaikaan. Hoosiannaan saavat liittyä kaikki, joukosta hurmaantuneiden lisäksi myös syrjästä seurailijat, hapuilijat ja pettyneet.

ULLA-MAIJA VILMI

Adventin juhlakonsertti Keski-Porin kirkossa

Keski-Porin kirkon juhlavuoden tilaussävellys ”Iloitse, tytär Siion” 1. adventtisunnuntaina.

Kantaatin esittävät Porin Filharmoninen kuoro sekä lapsi- ja nuorisokuoro Katajanmarjat. — Porin Filharmonisen kuoron kanssa Keski-Porin seurakunnalla on ollut monivuotinen yhteistyö Porin Organ festivaalin puitteissa. Kuoro tuntee hyvin Keski-Porin katedraaliakustiikan ja on totuttunut tekemään teoksia, joissa kuoro on alttarilla ja säestys tulee urkuparvelta, kertoo urkuri Juhani Romppanen.

— Lapsi- ja nuorisokuoro on kantaatin kuorona, koska haluttiin yhtymäkohta 150 vuoden taa. Vastavalmistuneessa Porin kirkossa vietettiin ensimmäistä kirkkotilaisuutta 3. päivänä joulukuuta 1863. Tuolloin koulunuorisoi lauloi Hoosianna-hymnin. Juhlakonsertissa kuullaan Haapasalon kantaatin lisäksi J.S. Bachin Sinfonia kantaattista nr.29, John Rutterin Herran Siunaus, Oskar Merikannon konserttifantasia ”Oi Herra, ilo suuri” sekä Alexandre Guillemantin marssi Händelin Messias-Oratorion teemasta ”Lift up Your Heads”. Urkuja soittaa Juhani Romppanen.

Juhlakonsertissa 1.12. klo 18 Porin Filharmoninen Kuoro Lapsi ja Nuorisokuoro Katajanmarjat Saara Vassilev, kapellimestari Saara Kemppi, oboe Juhani Romppanen, urut Katajanmarjojen valmennus Mira Vassilev. Ohjelma 10 euroa.

Ahlainen

Ahlaisten kirkko

Jumalanpalvelus sunnuntaisin ja pyhäpäivisin klo 10: Su 24.11. Sanajumalanpalvelus, Helena Kuusiranta, Hanneli Grönlund. — Su 1.12. Messu, Eeva-Liisa Virkkunen, Hanneli Grönlund. — Pe 6.12. Sanajumalanpalvelus, Eeva-Liisa Virkkunen, Hanneli Grönlund, seppelleen lasku sankarihaudalle. — Su 8.11. Sanajumalanpalvelus, Eeva-Liisa Virkkunen, Hanneli Grönlund. **Kauneimmat joululaulut** su 1.12. 18.

Seurakuntakoti

Lähetyspiiri ti 26.11. 13. — **Perhekerho** ke 4.12. 10, joulujuhla. — **Jouluruokailu** Raamattu, Lähetys- ja Nais-tenpiiriläisille ti 3.12. 12. **EU-kassien jako** ti 9-11. **Joulumyyjäiset** la 14.12. 9-16, leivonnaisia, käsitöitä ym., buffetti, arvontaa.

Hartaushetket

Vanhustenrivit to 28.11. 12.

Keski-Pori

Keski-Porin kirkko

Messu sunnuntaisin ja pyhäpäivisin klo 10: Su 24.11., Juhani Romppanen, kirkkokahvi (Gideonit). — Su 1.12. Keski-Porin kirkon 150-vuotisjuhlassa, Kari Erkkola, Guido Kriik, Juhani Romppanen, Keski-Porin Kirkkokuoro, Kamarikuoro Vox Humana, Cantores Vesperi -kvartetti, Ruosniemen Seurakuntakuoro, kirkkokahvi (Porin Karjalaseura). — Pe 6.12. sanajumalanpalvelus, Pekka Aalto, Porin Mies-Laulu, Juhani Romppanen, seppelleenlasku sankarihaudalla, kirkkokahvi (Porin kaupunki/Sotilaskotisisaret). — Su 8.12., pienryhmätyö, Juhani Romppanen, Ritva Mönkkönen, joulukorttikolehti, kirkkokahvi (pienryhmätyö).

Keski-Porin kirkkotapa **Miesten raamattupiiri** ma 18, parilliset viikot, 25.11., 9.12.

Ruosniemen kirkko **Jumalanpalvelukset** sunnuntaisin klo 10: Su 24.11. Sanajumalanpalvelus, Juhani Romppanen. — Su 1.12. Adventin perhemessu, Pekka Aalto, Marttojen kahvit ja myyjäiset. — Su 8.12. Sanajumalanpalvelus, Päivi Holko, joulukorttikolehti, Mesikäpälet.

Tarinatapa to 13 kerran kuukaudessa, 28.11. ja 19.12. **Lasten kauneimmat joululaulut** ke 4.12. 10. **Koko seurakuntavaen joulujuhla** to 12.12. 18. **Pyhäkoulu** su 12. 15.12. Joulusaapuu jokaiselle. — Pyhäkouluunopettajana lastenohjaaja Sirpa Koski, p. 045 121 1167. **Viikkotoiminta:**

PORIN SEURAKUNNAT marras - joulukuussa 2013

Jouluvaellusta esitetään Porin seurakuntakeskuksessa nyt viidettä vuotta peräkkäin.

Jouluvaelluksella juhlamielelle

Kuningas tulee –jouluvaelluksella selviää, miten tuhatvuotinen odotus päätyi Jeesuksen syntymään. Jouluvaelluksessa kuljetaan viiden tapahtumapaikan kautta Vanhan testamentin ajoista seimen äärelle.

Jouluvaellus on Porissa jo monivuotinen perinne. Siinä yleisö kulkee joko Luukkkaan tai Lydian ohjaamina tapahtumapaikalta toiselle. Esiintyjinä on sekä seurakuntien työntekijöitä että vapaaehtoisia. Näytöksen mahtuu 30 henkilöä, kesto noin 45 minuuttia.

Yleisönäytökset ovat lauantaisin, viikolla on pääasiassa koululaisnäytöksiä. **Jouluvaellus pyrkii** osallistaa huolehtimaan siitä, että joulun

perinne ja sanoma siirtyy kokonaisuudessaan uudelle sukupolvelle. Siksi siihen on sisällytetty runsaasti Raamatun omia tekstejä ja tuttua adventti-joululaajan musiikkia. **Kaija Eerola** on toisaalta säveltänyt vauvakuusen uusia lauluja, jotka tuovat tuoreutta vanhan ja tutun kokemuksen. Vauvakuusen sopii hyvin joulun odotukseen. Sen tekstiosan ja uusien laulujen sanat on kirjoittanut **Pertti Lumi**. Tapahtumana on vuosittain osallistunut noin 2000 henkilöä.

Jouluvaelluksen yleisönäytökset ovat lauantaina 23. marraskuuta ja adventin aattona lauantaina 30. marraskuuta Porin seurakuntakeskuksessa, Itäpuisto 14. Jouluvaellus lähtee molempina lauantapäivinä seu-

rakuntakeskuksen aulasta seuraavasti: aamupäivällä klo 10, klo 10.45, klo 11.30 ja 14.15. Viikolla on koululaisnäytösten ohjella viittomakielinen näytös perjantaina 29.11. klo 13.15. Vapaa pääsy.

Kahvio Mummun Kamarissa. Joulumyyjäisissä muun muassa adventtikalentereita. Seiminäytteitä seurakuntakeskuksen kappeliassa.

Kuningas tulee –yleisönäytökset la 23.11 ja la 30.11. klo 10, 10.45, 11.30 sekä klo 12.45, 13.30 ja 14.15. Vapaa pääsy!

Katajanmarjat, joht. Ognian ja Mira Vassilev.

Joulukorttikolehti

8.12. 10 Keski-Porin kirkon, 12.12. 10 Porin kristillisen koulun kannatusyhdistys ry. **KirkkoTorstai** to 21.11. 18, Raili Turtola.

Raamatun kertausharjoitukset pe 12, parilliset viikot, 29.11., 13.12. **Rukoushetki** joka arkipäivä 12. **Kirkko aivoina** joka arkipäivä 10-13.

Ruosniemen kirkko

Jumalanpalvelukset sunnuntaisin klo 10: Su 24.11. Sanajumalanpalvelus, Juhani Romppanen. — Su 1.12. Adventin perhemessu, Pekka Aalto, Marttojen kahvit ja myyjäiset. — Su 8.12. Sanajumalanpalvelus, Päivi Holko, joulukorttikolehti, Mesikäpälet.

Tarinatapa to 13 kerran kuukaudessa, 28.11. ja 19.12. **Lasten kauneimmat joululaulut** ke 4.12. 10. **Koko seurakuntavaen joulujuhla** to 12.12. 18. **Pyhäkoulu** su 12. 15.12. Joulusaapuu jokaiselle. — Pyhäkouluunopettajana lastenohjaaja Sirpa Koski, p. 045 121 1167. **Viikkotoiminta:**

Tyttökerho ma 16.30-18, Anne Saarela, p. 0400 309 836. — Seurakuntakuoro ma 17.30, Päivi Holko, p. 0400 309 838. — Hopeakerho ti 12-14, parittomat viikot, 3.12., 19.12. osallistutaan joulujuhlaan tarinatuvan kanssa 13-15. — Raamattupiiri ti 18, parittomat viikot, 3.12., Pirkko Heikkilä, p. 0400 309 833. — Perhekerho ke 10-11.30, Elna Virtalaine, p. 0400 309 821. — Lähetyspiiri ke 17.30, parilliset viikot. 27.11. Pirkko Heikkilä ja Eila Huhtasaari. — Pienois-mallikerho to15-16.30, Mikko Jokinen, p. 0400 309 823.

Hyvelä **Raamattupiiri** Tammissella (Lotskerintie 42b) ma 2.12.18, Timo Tamminen, p. 6393 868.

Toejoin pappila

Iltaehtoollinen to 18.30. 21.11. Helena Kuusiranta, Juhani Romppanen. — 26.12. Tapio Hietalahti, Juhani Romppanen. **Kauneimmat joululaulut** to 12.12. 18.30. **Rukousilta** su 18.30, parittomat viikot, 24.11. ja 8.12. **Tyttökerho** ma 15.30-16.45, Anne Saarela, p. 0400 309 836.

Tyttöryhmä 3-4. -luokkalaissille ma 17-18.30 (8 kertaa). Ilm. ja tied. Anne Saarela. **Raamattupiiri** ke 4.12. 18.30, parittomat viikot, Riitta ja Paavo Simula, p. 6394 261.

Tipurinkatu 20 vanhustentalo

Diakonissan vastaanotto vanhustentalon kerhohuoneella kerran kuukaudessa to 10-11. Vastaanotto alkaa Aamun Sanalla ja virrellä, veronpaimennus ym. Voidaan sopia myös kotikäynti, p. 0400 309 834 Lea Rantamaa, diakonissa. Seur. 28.11.

Pormestarinluodon seurakuntakoti

Messu su 8.12. 12, Antero Virtanen, Juhani Romppanen, joulukorttikolehti. **Viikkotoiminta:** Mesikäpälet ma 17-18. — Diakonissan vastaanotto ti 9-11. — Virikepiiri ti 12. — Tyttökerho ti 15-16.15, Anne Saarela, p. 0400 309 836. — Lautape- likerho kaikenikäisille ti 17. — Toejoin perhekerho kokoon- tuu Pormestarinluodon seurakuntakodilla ke 10-11.30, Lea Rantamaa, p. 0400 309 836.

836. 27.11. klo 9.45 osallistutaan jouluvaellukseen Seurakuntakeskuksessa. — Ruokailu ke 12-13. — Raamattupiiri ke 18.30, parilliset viikot, Marjatta Kataja, p.044 363 4846, 27.11., 11.12. — Lähetyspiiri ke 4.12. 14, parittomat viikot, Antero Virtanen. — Kahvi- ja teetupa joka la 13-15. — Luojan luomien leppoiset lauantait la 13: kuukauden 1. kirjastolauantai, kuukauden 2. laululauantai, kuukauden 3. runolauantai, kuukauden 4. käsityölauantai, 23.11., 30.11., 7.12.

Vanhustentalot

Ruskahovi: Kuukausihartaus to 13.30, 12.12. HPE, Juhani Romppanen. — Levähtäkää vähän -kerho kuukauden viim. to 13.30, 28.11. — Raamattupiiri ma klo 13.30, Selja Sandelin, p. 045 631 1853, 25.11. **Ruskakoti:** Kuukausihartaus to 13.30, 21.11 Pirkko Heikkilä, kahvi- ja teetuvan väki, Kaia Tontti. — Seurakunnan tuokio 13.30 (kuukauden 1. to), 5.12. — Raamattupiiri pe 13.30, Irma Kiviniemi, p. 040 727 4487, 13.12. **Pormestarinluodon koti,** Peräsementie 5 Ollaan yhdessä -kerho ke 13.

Lyttylän rukoushuone

Messu su 24.11. 12.30, Päivi Holko. **Kauneimmat joululaulut** ti 10.12. 18.

Perhekerho joka toinen ke, 10.15-11.45, parilliset viikot, Lea Rantamaa, p. 0400 309 834, 27.11. osallistutaan jouluvaellukseen Seurakuntakeskuksella klo 9.45., 11.12.

Toukari

Kuntokerho ti 3.12. 9, parittomat viikot, kuntosal, Lea Rantamaa, p. 0400 309 834.

Seurakuntakeskus

Tilaisuus omainsensa tai läheisensä menettäneille su 10.12. 15.

De vackeraste julsångerna ti 10.12. 18.

Adventinajan Herran Pyhä Ehtoollinen kappeliassa la 11.15 (30.11. poikkeuksellisesti 4. krs, 7.12., 14.12. ja 21.12.), tulethan paikalle ajoissa, kiitos. **Adventinajan hiljentymishetket** kappeliassa joka arkipäivisin 11.15-11.45, Raamatusanaa, virsiä ja rukousta (2.12.-24.12., ei 6.12.). **Viikkotoiminta:** Retkipiiri pe 29.11. 18 (poikkeuksellisesti 4. krs), Pirkko Heikkilä, — Lähetyspiiri ma 18.30. — Velisuuhetki ti 13 (4. krs), parittomat viikot, 3.12., 17.12. Virsilaulua ja hengellisiä lauluja sekä Raamatusanaa, kahvit. — Retkeilevän kesäkerhon ja veisuuhetkiväen adventtijuhla ti 17.12. 13 (2. krs). — Merimieskirkkopöytä ti 15. — Miesten työpiiri ke 18.30. — Raamattupiiri to 10, Pirkko Heikkilä, p. 0400 309 833. — Rukouspiiri kerran kuukaudessa to 12.12. 11.45. — Rukous Suomen puolesta to 13-14 kappeliassa. — 40+ raamattupiiri su 17, parilliset viikot, Esa Bärklund, p. 050 365 4111, 1.12., 15.12.

Musiikkitoiminta

Seurakuntakeskus 5. krs musiikkisali: Kamarikuoro Vox Humana ke 17, Guido Kriik, p. 0400 309 837. — Kirkkokuoro ke 18.30, Guido

Kädentaidot käyttöön

Keski-Porin seurakunnan joulumyyjäiset ovat pian ovella. Anelma Hietala kangaspakkojen äärellä.

Työn ja yhdessä olon iloa hyvän asian puolesta.

Vapaaehtoiset ovat iso voimavara Porin seurakuntayhtymän seurakunnissa. Yksi ryhmä heitä ovat työtupien käsityöläiset, jotka ahertavat erityisesti joulun alla myyjäisiin.

Iloinen puheensorina kantautuu Länsi-Porin kirkon kellarista. On keskiviikkoinen aamupäivä, työtuvan porukan oma hetki. Eri-ikäisten käsityöiden parista on kokoonnuttu pyöreän pöydän ääreen kahvittelemaan. Porukka on vaihtunut vuosien varrella, mutta tunnelma koostuu edelleen samoista aineksista.

— Kyllä se on työn ilo ja nämä ihmiset ympärillä, joka tekee tästä mukavan paikan, toteavat työtupalaiset iloisesti nyökytellen.

— Monet meistä ovat yksinäisiä, esimerkiksi leskiä, joille porukka on tärkeä yhteisö.

Ryhmässä kukkii huumori ja naisenergia, johon puutöitä nikkaroiva miesvähemmistö tuo oman mausteensa välisutkauksillaan.

— Jokainen tuo porukkaan oman minänsä ja osaamisensa. Yhdessä tekeminen hyvän asian puolesta antaa paljon iloa.

Työtuvalla kokoonnutaan keskiviikkoisin 9-12. Ensin aloitellaan käsityöiden parissa, ja jossain vaiheessa vuorossa on pieni hartaushetki sekä kahvittelevaa vastapaistettujen pullien kera. Pullia, piirakoita ja sämpylöitä leipovat keittiön työtupalaiset, jotka ahertavat leipomuksia työtuvan lisäksi myös myyjäisiin ja moniin tilaisuuksiin.

Sukat ja tontut myyjäishittejä

Keski-Porin seurakunnan työtupa löytyy puistojen risteyksestä, seurakuntakeskuksen kellarista. Vapaaehtoiset kokoontuvat siellä keskiviikkoisin ompelemaan patakintaita ja grilliessuja, kutomaan sukkaa ja mattoja.

— Tänne on mukava tulla tapaamaan tuttuja ja arki piristyy yhdessä puuhailemalla.

Joulumyyjäiset kolkuttelevat tuvan oveen,

ostoksille pääsee keskiviikkona 4.12. klo 10-14. Sukat ja tontut ovat myyjäisten hittejä.

— Mukavasti ovat ihmiset löytäneet tiensä meidän myyjäisiin, mutta lisää väkeä toki kaivataan. Vieraisen huoneen nypläyskerholaiset ovat jo käyneet ostoksilla, puuhakkaat naiset vinkkaavat hymyillen.

Työtuvan vapaaehtoiset ovat kutoneet sai-

Myyjäisten valmistelijat ovat kekseliästä väkeä. Diakoni ja papit pääsivät malleiksi.

raaloihin villanuttuja ja ommelleet paitoja avuntarvitsijoille Pakistaniin. Tuvalla voi tehdä käsityötä myös omaan käyttöön.

Tuotteista saadut tuotot käytetään yhdessä valittuihin kohteisiin, rahoilla on mm. työllistetty nuoria hautausmaille ja rahoitettu lääkäriautoa.

Loimilta ja puikoilta Olotuvan hyllyille

Länsi-Porin kirkolla ompelukoneen surinassa valmistuu tynnyliinoja ja esiliinoja. Kangaspuiden loimilla kehkeytyvät värikkäät poppanat ja matot. Villasukkapuikot kilisevät tiuhaan niin tuvalla kuin kotona. Erään työtupalaisen "tavaramerkki" ovat villashaalit.

— Olen minä mattojakin elämäni aikana muutaman sata metriä kutonut, rouva hymyilee vaatimattomasti.

Työpajalla saa vapaasti valmistaa omiakin käsityöitä. Silti monet ahkeroivat niitä myyntiin.

Joulun alla työtupa on varsinainen pukin paja, kun tontut ja enkelit ovat työlliställä. Miehet nikkaroivat puusta montaa lajia karjalanniirakalastoista linnunpönttöihin ja virsikirjitelaineisiin. Puutöissä on tehty Betlehemin tallikin, joka myös tänä vuonna asetetaan kirkossa näkyvälle paikalle. Kirkon eteisen keräyslippaat ovat saman pajan tuotoksia. Työtuvan pajalla korjailtaan myös huonekaluja.

Tuotto diakoniaan lähelle ja kauas

Työtuvan tuotteiden tärkein myyntipaikka on Länsi-Porin liikekeskuksen Olotuvan putiikki, joka täytti 19 vuotta marraskuun alussa. Tuotto menee diakoniatyölle, kuten vaikkapa vähävaraisten joululahjoihin. Kesäksi palkataan nuori leikkaamaan vanhusten nurmikoita.

— Porukan päätöksellä olemme auttaneet

myös isojen katastrofien uhreja. Tahdomme auttaa niitä, joilla hätä on suurin ja apu kauimpana.

Olotupa on tiistaista perjantaihin auki joka viikko klo 10-14. Jonkun verran olotupa ja sen uniikit käsityöt ovat jo porilaisten tiedossa, mutta työtupalaiset toivovat lisää kävijöitä ja vilskettä varsinkin näin joulun alla. Joulumyyjäiset pidetään olotuvalla 14.12. klo 10-14.

— Joulumyyjäiset ovat oiva paikka tulla tutustumaan olotupaan, jos sinne ei tietään vielä ole löytänyt. Siellä myymme käsityöiden lisäksi leivonnaisia ja tuoreita, pakastamattomia lanttu- ja porkkanalaatikoita, jotka on tehty täällä työtuvalla.

TEKSTI LILLIMARI LEHMIJOKI
KUVAT RAINO SALMIJÄRVI

Värimalleja Länsi-Porin työtuvalla.

Anja Mäkilehto kutoo mattoja ja villashaaleja Länsi-Porin työtuvan lisäksi myös Taitoshopilla ja Puuvillatehtaalla.